

Gebruikelijk loon: afroommethode ook bij indirecte fee-earners

27 juni 2011

De afroommethode als methodiek om het salaris van een directeur-groootaandeelhouder in een BV vast te stellen, is in BelastingBelangen bij herhaling aan de orde gesteld. Zie bijvoorbeeld BelastingBelangen Eindejaartips 2010 voor ondernemers met een BV: [DGA met rugzak-BV: hoger salaris](#).

De Hoge Raad heeft de toepassing van deze afroommethode nadrukkelijk beperkt tot situaties waarin de DGA 90% of meer van de opbrengsten in de BV verdient met zijn werkzaamheden als werknemer, als directeur van de BV. Hof Den Haag heeft de reikwijdte van de afroommethode recent opgerekt. Het Hof ging akkoord met toepassing van de afroommethode bij een orthodontiste met negen werknemers in de praktijk. Het Hof vond – met de inspecteur – dat de werkzaamheden van de negen medewerkers enkel ten dienste waren van de werkzaamheden van de orthodontiste.

Florence Dente was orthodontiste. Dente woonde in België, zij oefende haar praktijk uit in Nederland. Dente en haar echtgenoot hadden alle aandelen in X BVBA, een naar Belgisch recht opgerichte houdstervennootschap, die op haar beurt alle aandelen had in BV X, de vennootschap waarin de orthodontistenpraktijk werd uitgeoefend. BV X had negen werknemers. Dat waren naast Dente twee tandartsassistentes, drie mondhygiënistes, twee verpleegkundigen en een werkster.

BV X behaalde over 2003 een winst van € 331.074. Toen de inspecteur dat constateerde, verhoogde hij het salaris van Dente over 2003. Hij paste de afroommethode toe en verhoogde haar arbeidsbeloning met € 77.017. De inspecteur legde BV X terzake een naheffingsaanslag loonbelasting op.

De BV verzette zich tegen die naheffingsaanslag; een procedure volgde.

Dente stelde dat de afroommethode niet van toepassing was, aangezien BV X meerdere werknemers had die zelfstandig hun werkzaamheden verrichten en die daarmee meer dan 10% van de opbrengsten in de BV genereerden. Voorst stelde zij dat zij parttime werkte – 3 dagen per week – en dat de inspecteur alleen al om die reden haar salaris te hoog had vastgesteld.

Rechtbank en Hof Den Haag beslisten dat de inspecteur de hoogte van het gebruikelijk loon terecht had vastgesteld met de afroommethode. Het Hof oordeelde dat de werknemster van BV X - naast de orthodontiste – niet zelfstandig opbrengsten in de BV genereerden: hun werkzaamheden stonden ten dienste staan van de werkzaamheden van de orthodontiste. Het Hof overwoog daarbij dat de werkzaamheden van de werknemers van BV X, inclusief de mondhygiënistes, niet afzonderlijk werden gefactureerd: cliënten kregen één factuur waarop alle behandelingen tezamen tegen één

tarief vermeld werden. Dat de werknemers ieder hun eigen taak uitoefenden en ook voor die werkzaamheden gekwalificeerd zijn, vond het Hof niet van belang. Het Hof vond dat BV X haar stelling dat in ieder geval de mondhygiënisten eigen praktijk voerden, onvoldoende aannemelijk gemaakt. Het enkele feit dat cliënten rechtstreeks een afspraak met de mondhygiënist konden maken vond het Hof daarvoor onvoldoende.

Het Hof verwierp ook de stelling dat voor Dente als parttimer een lagere arbeidsbeloning in aanmerking moest worden genomen. De inspecteur had terecht gesteld dat zij – naast de drie praktijkdagen – op de andere werkdagen in de week haar vak moest bijhouden, en werkzaamheden op organisatorisch vlak had te verrichten.

Het Hof was met de inspecteur van mening dat bij uitval van Dente als orthodontiste, als gevolg van ziekte, overlijden of anderszins, de inkomstenstroom in de BV nagenoeg direct volledig zou wegvallen. Het Hof concludeerde dat de inspecteur het salaris met de afroommethode niet te hoog had vastgesteld: een vergelijkbare orthodontist zou een vergelijkbaar salaris hebben ontvangen als het gebruikelijk loon dat de inspecteur had vastgesteld. Het Hof verklaarde het beroep ongegrond.

Commentaar

Deze uitspraak heeft tot gevolg dat de afroommethode in veel meer situaties kan worden toegepast dan tot op heden werd aangenomen. De rechter vindt dat akkoord als er in de BV naast de DGA meerdere indirecte fee-earners werkzaam zijn, en de werkzaamheden van die medewerkers enkel ten dienste staan van de activiteiten van de DGA. De cruciale overweging van de rechter hierbij is dat wanneer de DGA uitvalt, door ziekte of anderszins, de inkomstenstroom in de BV nagenoeg direct wegvalt. Dat is bij veel zelfstandig gevestigde vrije beroepers mét enkele medewerkers al snel het geval. Bijvoorbeeld bij een accountantskantoor, waarbij de DGA de 'spil van de organisatie' vormt, alle cliënten werft en aanstuurt en zijn medewerkers slechts hand- en spandiensten verrichten.

De uitspraak maakt duidelijk dat in situaties als deze de toepassing van de afroommethode slechts vermeden kan worden als de werkzaamheden van de medewerkers zelfstandig gedeclareerd (kunnen) worden bij de cliënten, dus niet als onderdeel van de dienstverlening door de DGA/vrije beroeper.